

Stane:

Za celo leto K 30—
za pol leta 15—
za četrt leta 7:50
za 1 mesec 2:50
Posamezna številka 80 vin.

Uredništvo in upravnništvo je v
Ptuju, Slovenski trg 3 (v starem
rotovžu), pritličje, levo.
Rokopisi se ne vrnejo.

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Štev. 27

Ptuj, 4. julija 1920

II. letnik

Slavnostni dnevi v Sloveniji

Dnevi od sobote do torka so bili za Slovenijo nepretrgan praznik, kakoršnega dosedaj Slovenci še nismo doživeli. Bival je te dni med nami naš regent Aleksander.

Drugo polovico junija so določili, da pride regent v najvažnejše pokrajine, ki so se združile s kraljevino Srbijo v novo Kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Prišel je najprej na Hrvaško. Po vsej poti do hrvaške prestolnice Zagreba je bil regent navdušeno sprejet, vsprejem v Zagrebu je bilo slavlje prve vrste. Iz vse Hrvaške so prihiteli ljudje od plemstva in meščanstva do poljedelca in delavca, od razumnštva do priprostega seljaka, da se poklonijo svojemu mlademu vladarju. Sprejem je bil sijajen in veličasten, kakoršnega znajo prirediti le Hrvati.

Iz Zagreba je imel regent priti za dobre tri dni med nas Slovence. Vedeli smo, da mi Slovenci v ljubezni do nove naše države, do našega vladarja ne zaostajamo za nikomer. Ali ko smo čitali, s kakimi slovesnostmi so sprejeli prestolonaslednika v Zagrebu, smo se nekako bali, da ne bodo naše sile tolike, kolikoršna je naša ljubezen in volja. Po končanih slavnostih pa smemo s ponosom reči, da ni bil regent pri nas nič manj slovesno sprejet. Saj je vodila nas vse pri vsprejemu ona velika ljubezen in spoštovanje in če bi bile zunanje sile morda manjše, je bila pa prisrčnost toliko večja.

O tem se je prestonaslednik sam lahko prepričal ves čas, kar je bival med nami. Že vožnja do Ljubljane je jasno pokazala, s kakim navdušenjem je ljudstvo sprejemalo svojega vladarja. Kar pa je nudila bela Ljubljana, se skoro ne da popisati. Kakor mlada nevesta se je okitila in okrasila, da dostojno sprejme svojega vladarja. Domačini so tekmovali, kdo bo drugega prekosil v svojem navdušenju. Ljubljana je hotela

pokazati, da zna ne samo z vsemi častmi vsprejeti svojega gospodarja, nego pokazala je tudi, koliko kulturne sile živi in deluje v njej.

Ni pa se zadovoljil regent, da vidi le naše središče, belo Ljubljano, hotel je videti tudi nekaj več naše domovine. Izbral si je v ta namen Gorenjsko stran z mogočnimi gorami in divnim blejskim jezerom, izbral pa tudi severni del naše Slovenije s temnim Pohorjem v ozadju in belimi Slovenskimi gorami, ktere spaja razcvitajoči se Maribor ob važni planinski reki Dravi.

Kakor se je v Ljubljani zgrnilo na tisoče in tisoče ljudstva, da vidi svojega kralja, tako se je zbiralo tudi ob vsej poti, koder se je vozil prestolonaslednik, na stotine ljudstva, da pozdravi svojega vladarja in mu izkaže svoje veliko spoštovanje.

Tudi mi iz ormoškega in ptujskega okraja nismo hoteli zaostati za drugimi Slovenci. Tudi nas je gnala želja, da vidimo mladega kraljeviča, da mu izkažemo s svojo navzočnostjo čast pa se mu po svojih zastopnikih poklonimo. Dva dolga vlaka smo do zadnjega kotička napolnili, vozeč se v Maribor. Udeležila se je te slovesnosti tudi naša šolska mladina s svojimi učitelji in učiteljicami. V poznih letih se bodo ti otroci še spominjali slovesnega dne, ko je prišel naš regent med nas.

Pomen regentovega prihoda med Hrvate in nas Slovence je velik. Na našo mlado državo preži še polno zavistnih sovražnikov, iz katerih gospodstva smo se srečno iztrgali. Ti zavedni naši sosede so z nestrpnostjo čakali, ali ne bo opaziti morda kje takega nasprotstva, pa še tako malega, iz katerega bi oni napravili celega slona ter ga izkušali izrabiti v svoje nečedne, sebične namene. Saj dobro vedo, da se nahajajo tudi med nami nezadovoljneži, dobro vedo zato, ker oni podpihujejo in podpirajo te nezadovoljneže. Poznamo te nezadovoljneže tudi mi sami. Lahki in Madžari se trudijo, da bi si pridobili med Hrvati kaj privržencev, in žrtvujejo za to ogromne vsote. Po naših obmejnih krajih pa je še tudi nekaj nezado-

voljnežev, ki se ne bi radi uživali v nove razmere, ki se težko ločijo od sanj po nemškem nekdanjem gospodstvu. V tesni zvezi so s svojimi somišljeniki onostran državne meje. Od tam dobivajo podporo in vzpodbudo, da hujskajo naše ljudstvo z lažmi proti naši novi državi.

Vsi ti vnani sovražniki pa notranji nasprotniki in nezadovoljneži so se te dni lahko na lastne oči prepričali, da je naše ljudstvo, naš narod navdušen za našo ujedinjeno domovino. Prepričali so se lahko, da so izmišljotine in laži, ki jih širijo po svetu, češ da Hrvati, Slovenci ne marajo živeti s Srbi v istem kraljestvu.

Željno so pričakovali naši sovražniki, da bi se pri vladarjevem posetu pripetil vsaj kak mali slučaj proti vladarju. Ker se to ni zgodilo, skušajo svet prevarati z raznimi lažmi, kakor da so odkrili tik pred regentovim prihodom veliko zaroto itd.

Mi vsi pa, ki smo bili priča slavnostnega navdušenja za našega prestolonaslednika, vemo, da to ni res. Nasprotnikovo obrekovanje pa ne bo pri nas omajalo našega zaupanja do našega vladarja in naše ujedinjene domovine, nasprotno, utrdilo bo to zaupanje. Čim bolj se nasprotnik trudi, da nas razcepi, tem tesneje se bomo združili, čim večje sovraštvo hoče pri nas vzbuditi do naše lastne države, s tem večjo ljubeznijo se je bomo oklenili in delali zanjo.

Kraljevič Aleksander v Mariboru.

Ob krasnem vremenu je pozdravil Maribor svojega regenta. Točno po programu so nam javili strel iz topov kmalu po dvanajsti uri, da se bliža regent Mariboru, temu največjemu mestu ob severni meji naše mlade države. Ptujška mladina je imela prvo priliko pokloniti se junaškemu vladarju ob prihodu v Maribor. Ptujčanom je bil odkazan krasen prostor na južnem delu veličastnega

Vsled tega so se v kraljevi zakladnici kupčili tovari zlata in ogromni kupi srebra. Že zgodaj so prištevili Trdomora k najboljšim vladarjem. Pa samo svetli denar ga ni mogel razveseljevati.

Dal si je zato zidati prekrasne palače in velike gradove, kupoval dragocenosti in vabil gospodo v goste. — Mnogokrat se je dal z dobro godbo (muziko) zazibati v sladke sanje, a še ljubše mu je bilo ubrano petje.

Nekoč pride v glavno mesto znamenit pevec, o katerem so pravili, da je prehodil že ves božji svet. Njegovo petje je bilo tako lepo, da bi ga smeli angelji sprejeti v svoje zборе, prepevajoče večno slavo in hvalo neskončnemu Bogu in glas srebrnih strun njegove harfe donel je toli milo, da bi gotovo ganil najtrše srce.

Tudi kralj je dal poklicati pevca v svoj grad. — Ne da se popisati, kakšno veselje je postalo na dvoru. Vse, od zadnjega služabnika do vladarja samega, veselilo se je krasnega petja in nebeške godbe. Ena vesejlica je sledila drugi. Le Ljudomila, ki je postal zadnje dni zelo žalosten, ni mogel

ZLATI GRAD.

Daleč na izhodu za devetimi gorami in desetimi dolinami se razprostira prelepa deveta dežela. Velika je tako, da mora popotnik hoditi devetkrat devet dni, če hoče priti čez njo. Podnebje je tamkaj toplo, mrzlo zimo poznajo samo iz knjig in pravljic. Večinoma je dežela ravna, le na jugu in severu se vzdigujejo visoko proti nebu veličastne gore in le tu in tam delajo lepo obrasli hribi prijetno menjavo. In ker se pretaka po širokih ravninah mnogo rek in bistrih potokov, je zemlja tudi zelo rodovitna. Na njej rastejo vse rastline, kar jih je ustvaril neskončno modri Stvarnik. Zato so pa tudi prebivalci devete dežele srečni in bogati, kakor nikjer drugod na svetu.

Posebno dobro se jim je godilo pod vladjo kralja Trdomora. Človek bi bil tedaj lahko mislil, da je čez celo deželo razgrajen ves blagoslov božji.

Ni čuda, da je tkorekoča vse plavalo v

neskončni sreči, zakaj kralj je imel skrbnega in pametnega ministra, po imenu Ljudomila. To je bil pravi oče vsega ljudstva: izogibal se je vojsk, poslal domov vojake, katerih ravno niso potrebovali, skrbel lepo za poduk mladine in za razumno gospodarstvo kmetov, nikogar ni tlačil s prevelikimi davki, a podpiral je rad nesrečneže. Povsod je vladala največja pravica. Slabo je bilo samo za lenuhe, postopače in hudobneže, ker jih ni pustil v ječah pitati, ampak ukazal jih pošteno upreči v vsa javna dela.

Bogastvo se je zmeraj množilo, po celem svetu se je raznesla slava o imenitni deveti državi in še dandanes vedo stari ljudje o njej pripovedovati mnogo lepega.

Srečno ljudstvo je zelo spoštovalo svojega kralja in čez vse ljubilo njegovega ministra. A tudi Trdomar je imel Ljudomila rad, poznavajoč njegova dela in veliko skrb za blagor države. Zvesto je poslušal njegove nasvete in se ravnal po njih, če ravno je bil drugače zelo svojeglaven in je vedno morala obveljati njegova beseda.

Vse je voljno in lahko plačevalo davke.

Dravskega mostu. Zasedla so ga belo oblečena dekleta, držeč ob vsaki strani mostu rožnate loke, okrašene z rožnatimi cvetjem. Na glavi so imela rožnate vence, v rokah šopke, z rožnatimi traki ovite. Na čelu svojih vrst so nosile lok z napisom „Ptuj.“ Prijezdili so slikoviti jezdec, kraljeva garda. Radovedna očesca belo oblečenih deklic so že med lepimi jezdecami iskala svojega kralja. Takoj za njimi je pridrvel avtomobil, ki je nosil ljubljene vladarja. Zadoneli so iz mladih grl navdušeni: Živijo klici. Strokovne učiteljice dekliške meščanske šole v Ptuj so v narodnih nošah z burnim pozdravljanjem ustavile regentov avtomobil. K avtomobilu je pristopila ravnateljica gđna. Šeligova z malo Fermevčevo Dano v naročju. Elza Pihlerjeva, učenka prvega meščanskega razreda, je pozdravila prestolonaslednika z besedami: „Pozdravljen naš knez, jih naš kralj in vladar! Srca Ti damo, sprejmi v dar!“

Izročila mu je šopek, regent se je hvalježno priklonil in vprašal: „Iz Ptuja, kaj ne?“

Mala Dana mu je zaklicala „Živijo naš kralj!“ in mu ponudila kito belega cvetja. Regent se je mali prijazno nasmehljaj in jo vprašal, hočeš, da Te poljubim, mala? Hočeš? jo je še enkrat vprašal. Mala je začudeno odkimala, kraljevič pa jo je nežno poljubil na zlate kodre. Regentov avtomobil je nadaljeval svojo pot, v srcu malih in velikih Ptujčanov pa je ostalo vsihično navdušenje za ljubeznjivega prestolonaslednika. Bila je to krasna slika na Dravskem mostu, visoko nad šumečo Dravo z lepim razgledom na zeleno Pohorje in tja daleč proti Ptujskemu polju. Pred mestnim uradom je pričakovalo regenta zbrano oficijelno zastopstvo, mnogobrojne deputacije in tisoč, in tisočglavna množica. Obširni glavni trg v Mariboru, kakoršnega nima kmalu kako drugo mesto, je bil prenapolnjen navdušenih množic. Pozdravil je prestolonaslednika v imenu mesta gent g. dr. Leskovar, nato pa so se poklonile v slavnostni dvorani mestnega urada prestolonasledniku deputacije Mariborskega, Ptujkega, Slovenjegraškega okraja, s Koroškega in iz Prekmurja. V slavnostnem pohodu se je odpeljal regent po okrašenih ulicah Mariborskega mesta v Narodni dom na obed in od tam na kolodvor, od koder se je odpeljal ob polčetrty uri popoldne z dvornim vlakom proti Beogradu.

Le prehitro so minule urice, ki so bile odločene za regentov obisk Mariborskemu mestu. Vladal je povsod vzoren red in pokazalo se je, da so tudi vsi Mariborčani zvesti in udani državljanji. Navdušeno je bilo razpoloženje množic. S posebnim ponosom in zadovoljstvom pa smo videli korakati zlasti one mučenike, ki so ob izbruhu vojne toliko pretrpeli za svojo slovansko zavest, in one mnogobrojne neumorne narodne delavce, ki so ob prevratu žrtvovali vse svoje moči v obrambo severne meje naše drage Jugosla-

ganiti čudni gost, da, zapazili so celo nekaj svetlih solz v njegovih očeh.

Pri obedu reče kralj pevcu: „Pravijo, da si prehodil ves svet. Ali si že videl srečnejšo in bogatejšo državo, kakor je moja?“

Tujec se je spoštljivo priklonil ter odgovoril: „Veličanstvo, prehodil sem res vse kraje, nad katerimi se razpenja sinje nebo, a srečnejše države kot je tvoja, še nisem videl, pač pa bogatejšo. Daleč tam na zahodu gospodari kralj, čegar grad je pokrit z zlatimi in srebrnimi ploščami. V krasnem vrtu ima tudi veliko drevo, narejeno iz čistega srebra in od njegovih srebrnih vej vise zlata jabolka.“

Po teh besedah se je kralju zmračilo čelo. Ni mu bilo ljubo, da ni on prvi vladar na svetu. Obdaroval je pevca in ga odpravil iz grada.

Več dni je bil žalosten in zamišljen. Potem je ukazal Ljudomila pripeljati k sebi. — „Kaj mi pomaga moje velikansko bogastvo“, mu začne pripovedovati, „kaj častenje mojega ljudstva? Toliko let že vladam srečno, pa še vendar nisem prvi na svetu! — De-

vije. Če tudi sedaj ne sede udobno na prvih mestih, jim je bilo najdragocenejše plačilo za ves njihov trud, ko so smeli na Mariborskih tleh pozdraviti narodnega kralja. Bil jim je to najlepši dokaz, da se niso borili zaman. Slavnostni dan v Mariboru nas je vspodbudil vse k složnemu vstrajnemu delu za našo domovino.

Gospodarstvo.

Prva jugoslovanska tovarna za usnje in čevlje na Bregu pri Ptuj. Po časopisih se širijo napačni pojmi o novoustanovljeni družbi, ki je pod tvrdko „Prva jugoslovanska tovarna za usnje in čevlje na Bregu pri Ptuj“ spravila v obrat poprej Pirichovo, oz. dr. Ettingerjevo tovarno. Podjetje se slika kot židovsko, oziroma kot nemško, ki naj ogroža Ptuj v narodnostnem oziru. Podajamo vsled tega javnosti sledeča pojasnila: Tovarna za usnje na Bregu pri Ptuj je bila last g. Josipa Piricha. Že leta 1916 so jo vknjižila za dr. Ettinger-ja, odvetnika na Dunaju, znanega organizatorja usnjarskega kartela, opcijska pravica in zakupna pogodba, glasom katere je bil ta upravičen tovarno vsak čas prevzeti. Po prevratu se je g. dr. Ettinger te pravice poslužil. (Mimogrede bodi omenjeno, da je g. dr. Ettinger priznan strokovnjak za narodno gospodarstvo, njegov sin je služil kot prostovoljec zdravnik v Srbski vojski in je pridobil tudi srbsko državljanstvo.) Na deželno vladu so bili vloženi mnogobrojni predlogi, da se naj razveljavi vknjižena pravica g. dr. Ettingerja. Tem predlogom se ni moglo ugoditi, ker je prisilna likvidacija imovine nemških Avstrijcev izključena. Za slovenske kroge v Ptuj je torej nastalo vprašanje, ali naj podjetje kratkomalo prepuste tujcem, ali pa ga skušajo nacijonalizirati. Seveda so se odločili za poslednje. Ustanovila se je družba z omejeno zavezo. V tej družbi so razun dr. Ettinger-ja sami domačini, sicer tudi dva domača Nemca, ki pa delujeta v polnem sporazumu s slovenskimi družabniki za ohranitev podjetja v domačih rokah. G. Dr. Ettinger sam se dobro zaveda, da mora biti pri podjetju zastopana slovenska večina. V tovarni se izdelujejo poleg usnja že sedaj gamaše, torbice in sploh galanterijsko blago iz usnja. Poslednji obrat je pri nas nekaj popolnoma novega, ker še ne obstoji v naši državi tovarna za izdelovanje torbic in usnjenega galanterijskega blaga. Treba je bilo torej dobiti strokovnjake iz inozemstva. Z dovoljenjem vlade je prišlo 10 predelavcev inštruktorjev z Dunaja, ki ostanejo pri nas samo tako dolgo, da izobrazijo domače delavce. Ne gre se torej za nikako stalno naselitev nemškega delavstva, nasprotno, podjetje je interesirano na tem, da se čim prej izvezbajo domači slovenski delavci, ker so ti tuji inštruktorji za podjetje

narja imam dovolj. Vzami ga, pojdi na jug, ter mi sezidaj na gori Krasna, s katere se vidi daleč v sosedno deželo, veliko grad, ki bo pokrit z zlatim plehom in čigar stene bodo obdane z zlatimi ploščami!“

Minister se žalosten prikloni do tal in reče z milim glasom: „Presvetli kralj! Zlata palača res pristoji tvoji mogočnosti in tvojemu veličanstvu.“

Toda iz južnih delov države prihajajo zelo žalostne novice. Rad bi ti jih bil poprej razodel, pa nisem hotel kaliti tvojega veselja. Že dolgo časa je v spodnjih krajih grozovita suša. Po njivah in travnikih je vse suho in samo ob rekah in vodovodih, kjer škropijo rastline, je mogoče najti kako zeleno bilko. Vsled suše je poginila ljudem skoraj vsa živina, nastala je že tudi huda lakota in njej se je pridružila strašna njena sestra kuga. Neizrečeno mnogo ljudi umira dan za dnevom brez vsake pomoči. Zato sem mislil prositi tebe, presvetli kralj, da bi vporabili nekaj zbranega denarja za podpore nesrečnežev. Treba bi hitro bilo nakupiti živeža za stradajoče, preskrbeti kmetom nekaj

predrage moči. Podjetje se preosnuje v najkrajšem času s pomočjo domačih bank v delniško društvo. Naše banke nam jamčijo za to, da ostane vodstvo delniške družbe v domačih rokah. Ako hočemo ustvariti industrijo, se pa ne smemo obdati proti inozemstvu s kitajskim zidom. Navezani smo na inozemstvo tako glede strojev, kakor glede večakov, ker nam oboje, kaaor znano, primanjkuje. Želeti bi bilo, da se Slovenci zanimajo za industrijalizacijo naših pokrajin. Podani so vsi pogoji za razvoj industrije. Trudimo se, da dobimo električni tok iz Fale na progi Maribor—Ptuj—Varaždin. Čemu pa nam bo napeljava elektrike, ako ne ustanovljamo zajedno industrijskih podjetij in če vidimo v vsaki tovarni že navarnost za naš narodni obstoj, ako se poslužuje podjetje, če tudi začasno, inozemskih strokovnjakov, ker domačih še ni na razpolago. Z zabavljanjem se pa industrija ne ustvari, treba je vstrajnega dela. Inozemci nam le tedaj ne bodo iztrgali iz rok vodstva pri industriji, ako se vsi Slovenci brez razlike strank združimo pri skupnem gospodarskem delu.

Sajenje tobaka v Sloveniji je dovolila vlada v Beogradu za prihodnje leto. V pošteved pridejo le vinorodni kraji, ker je tobačna sadika baš tako občutljiva glede spomladanskega mraza kakor trta. Kjer uspeva trta, uspeva tudi tobačna sadika. V Sloveniji pridejo v pošteved Dolenjsko, Bela krajina, vinorodni kraji Spodnje Štajerske in Prekmurje. Sajenje tobaka bo dovoljeno le tistim posestnikom, ki dobe za to dovoljenje od tobačne monopolne uprave. Prošnje je vlagati potem županstev, ki bodo dobile za to posebne tiskovine. Sajenje in gojitev tobačnih sadik se bo vršilo pod nadzorstvom finančnih uradnikov. V Sloveniji se bo gojila pred vsem tobačna sadika, ki daje tobak za pipo. V Srbiji, Bosni in Črnogori gojijo tobačne sadike, ki dajejo tobak za cigarete. S sajenjem tobaka v Sloveniji se nam odpre nov vir dohodkov in odpomore tudi pomanjkanju tobaka za pipe.

Dopisi.

Matura na ptujski gimnaziji. V sredo 30. junija se je vršila matura na naši gimnaziji. Napravili so jo vsi 4 maturanti in sicer Kasper Udo, Lešnik Aleš, Stuhec Bela in Stuhec Irma. Vsi so domačini, prvi, ki so na sedaj naši gimnaziji maturirali.

Ptujski odvetniki. Ko je še živel v Ptuj zloglasni „Štajerc“, imenovan giftna krota, si je ta nadel nalogo blatiti slovenske ptujске odvetnike, jim krasti čas in njima izpodkopavati ugled med ljudstvom. Kakor kaže zadnja številka „Nove pravde“, hoče to dedščino sedaj prevzeti ta list. Sumničji vse odvetnike povprek narodnega izdajstva, in sicer one iste odvetnike, ki so edini vzdrževali de-

živine, poklicati od drugod več zdravnikov in izkopati nove vodovode, iz katerih bi se močila zemlja. Ko minejo nadloge in uime, pa začnemo staviti grad, ki bo na čast tebi in vsej deveti deželi.“

Trdomor se jezno vzdigne in zakliče: „Kaj, tem lakomnežem naj dam svoje zaklade? Nikdar! Trpijo naj voljno udarce šibe božje, ki jih zdaj tepe za njihove prevelike grehe!“

„Pa veličanstvo“, odvrne Ljudomil ponižno, „pomisliti moramo, da je tvoje zaklade zložil narod in da ljudstvo dolgo let ne bode moglo nobenega davka plačevati, ako mu me pomoremo. Če jim pa kraljeva milost danes pomaga, tedaj jutri že lahko vrnejo.“

Kralj ni bil vajeu ugovorov in tudi ne odreči se taki želji, zato zagrmí nad ministrom: „Tako na pot! V dveh letih mora stati najlepša palača na svetu, drugače ti dam glavo odsekati!“

Ljudomil se zopet globoko prikloni in s solznimi očmi odide.

(Konec sledi.)

setletja najhujši boj proti renegatstvu v Ptuj in v okraju. Tako piše list, da je neki slovenski odvetnik že tretjič prosil na vlado, da se sme Ornig, pek in bivši župan zopet vrniti na torišče svojega prejšnjega plodonosnega kulturnega delovanja. Imena tega odvetnika dopisnik seveda ne pove, ker je trditve grdo zlagana in bi se mu to takoj dokazalo. Sicer se pa niti poprej nismo bali Orniga in oni veliki narodni radikalci, ki bi radi namah iztrebili v Ptuj vse nemstvo, bi morali biti odvetniku samo hvaležni, da jim spravi Orniga zopet v Ptuj. Imeli bodo priliko, da ga junaško obglavijo na Florjanskem trgu. To bi ne bilo sedaj tako nevarno, kakor pa iti v boj proti Ornigu poprej, ko je bil Ornig v Ptuj še vsemogoč. Takrat so se mu seveda ti junaki ponižno klanjali. Dopisnik „Nove pravde“ zameri odvetnikom, da še ne hodijo sestradani in razcapani po mestu, in da si služijo celo denar pri nemških strankah. Kakor vemo, slovenski trgovci, obrtniki in denarni zavodi tudi ne odklanjajo nemških strank, kar bi bilo zelo nespametno. Zakaj bi moral ravno odvetnik goniti Nemce iz pisarne, nam je res neumljivo. Mogoče, da želi dopisnik ustanoviti pisarno izključno za Nemce in da jih v to svrhu rabi. Ne vem, čemu smo odvetniki sploh komu na potu. K odvetniku se nikogar ne sili, je to popolnoma svoboden poklic. Kdor misli, da je vsaj tako pameten, kakor odvetnik ali pa še bolj, ta lahko opravi stvar sam in mu ni potreba v odvetniško pisarno, torej čemu še razburjenje, ako si kuje odvetnik, sicer ne več rumenjakov, kakor poje Prešeren, temveč le bore razcapane bankovce. Ako je dopisnik slučajno ženskega spola, je gotovo kedaj brezuspešno kot devičica škilil za mladim odvetnikom.

K dekoraciji ptujske šolske mladine ob priliki sprejema regenta Aleksandra v Mariboru je prispevala ga. dr. Fermevčeva 100 K. Srčna hvala!

Organizacija JDS v Ptuj je poslala poslancem poročilo glede škode, ki jo je napravila toča, ter je zaprosila pomoči za težko prizadeto kmečko ljudstvo.

Kako nekateri ptujski nemškutarji tolmačijo poset prestolonaslednika Aleksandra v Mariboru. Vsak, ki se je udeležil sprejema prestolonaslednika Aleksandra v Mariboru, ve, da se je udeležilo tega sprejema nešteto odrastlega ljudstva in umljivo tudi veliko šolskih otrok. To pa sedaj nekatere ptujske nemčurje zelo boli in ne vedo, na kak način bi tolmačili posameznim osebam to slavnost v slabi luči. Tako je tak gospod iz Ptuja celo v javnem lokalu pripovedoval neki osebi (vedoč, da ta ni bila v Mariboru), da se je sprejema regenta Aleksandra v Mariboru udeležila večidel samo šolska deca, ter smatral za neumestno, da se šolski otroci iz Ptuja in celo okolice vodijo tako daljno pot v Maribor. Pravi, da je sam videl, ko je neki duhovnik vodil vso trudno in lačno deco iz Maribora peš skozi Ptuj. Ta gospod je imel vidno v tej zadevi še več na jeziku, pa je, sluteč, da poslušalec ni bil njegov somišljenik — ker je začel njegove trditve pobijati — takoj krenil na drugo pot pogovorov. Zasedujmo enake protidržavne hujskače in jih navedimo prihodnjič javnosti imenoma!

Kadičcem v naznanje. Kakor smo poučeni, zamorejo trafikanti tobačne izdelke dražjih vrst oddajati nesumljivim odjemalcem tudi v večjih množinah brez tobačnih kart. Trafikantom je pri današnjih visokih cenah mnogo na tem ležeče, da dobavljeni material čim preje razpečajo.

Evidenca rezervnih in upokojenih oficirjev ter vojaških uradnikov — popolnitev. Pri pregledu evidence rezervnih in upokojenih oficirjev ter vojaških uradnikov sem dognal, da še biva v območju mariborske polkovne okrožne komande vedno nekaj rezervnih in upokojenih oficirjev ter vojaških uradnikov, ki se kljub opetovanim razglasom po časopisih in potom občin še vedno niso prijavili mariborski polkovni okrožni komandi. Ker mi je vsled tega onemogočena natančna sestava evidence, pozivljam še enkrat vse one rezervne in upokojene oficirje ter voj. uradnike, ki se

dosedaj še niso prijavili, da to storijo najpozneje do 31. julija 1920, navedši v prijavi šaržo, ime in natančno bivališče. Ako bodem po preteku tega termina dognal, da se ta ali oni rez. in upokojeni častnik ter vojaški uradnik kljub temu zadnjemu razglasu tudi ni prijavil, klical bodem dotičnega na odgovornost. Pri tej priložnosti opozarjam vse rez. in upokojene častnike, ter vojaške uradnike, da morajo vsako spremembo svojega bivališča in svojih zasebnih razmer, (povišanje, sprememba domovinstva, ženitev itd.) takoj prijaviti mariborski polkovni okrožni komandi. Oni rezervni in upokojeni častniki ter vojaški uradniki — naši državljani, — ki odpotujejo v svrhu študij itd. za več časa v inozemstvo, morajo naznaniti mariborski polkovni okrožni komandi naslov one osebe, katera biva stalno v tuzemstvu in katera je pooblaščen, da prevzame za njega določeno pošto. Pripomnim, da se morajo prijaviti mariborski polkovni okrožni komandi tudi vsi oficirji in vojaški uradniki, — tuji državljani — kateri bivajo stalno v naši državi. Komendant: Pešad. pukovnik.

Toče. Minuli dnevi so bili nesrečni za naše kraje. V soboto 26. junija se je v začetku pesniške doline izcimila pogubonosna nevihta. Začela je svoje uničevalno delo pri Sv. Jurju ob Pesnici, zavila pri Sv. Jakobu proti Sv. Barbari in Vurbergu, z vso silo udarila na Sv. Urban, valila se na ptujsko polje, kjer se je odcepil en del proti Prerad, drugi pa šel dalje na Borel in preko Velikega Vrha na Hrvaško. V nedeljo pa je zazvršela nad zgornjim ptujskim poljem ter se vsula na občine od Frami proti Šenjanžu, Cirkovec, Sv. Lovrencu in Gori. Iste dni je divjala tudi v Šmarskem in Rogoškem okraju ter segla tudi v Haloze do Janskega Vrha in Gore. Toča je bila tako huda, da že ljudje take ne pomnijo. Vrhove okoli Sv. Urbana, po Kicarju je kar pobelila, na polju okoli Cirkovec pa vse do zemlje zbila, da se komaj pozna, kje je kaj rastlo. Škoda je velikanska. Treba bo združene pomoči, da se vsaj nekoliko odpomore najhujši bedi.

Sv. Urban. V soboto dne 26. junija t. l. je v občinah Vintarovci, Jiršovci, Drstela, Janežovci, Dolič in Livanjci razsajala toča s tako močjo, da je uničila ubogim občanom toliko obetajoče poljske pridelke, vinograde in sadonosnike. Padala je v velikosti orehov. Prizadeti prebivalci niso le ob ves živež, temveč so vsled tega tudi gmotno uničeni. Nesrečnežem je treba nujne pomoči.

Veliki Okič. Nemška drznost. Uradnik občinske hranilnice v Ptuj, Kasper, ima v naši občini vinograd. V nedeljo dne 20. junija povabil je ta velegerman Ptujke Nemce, da proslavijo Sonnenwendfeier. Človek ne bi nič rekel, ko bi se ti drzneži med seboj zabavljali in javnosti ne razburjali s tem, da so javno razobesili frankfurterco in tulili protidržavno Wacht am Rhein, da se je na peti hrib čulo. To presega vse meje. Take stvari se morajo za bodoče preprečiti. Kako pride slovensko ljudstvo do tega, da se mora pustiti izzivati? Uradnik Kasper pa se naj kratkomalo odpusti iz službe in naj gre tja, kjer je prepovedana slovenska pesem, to je v deželi lačenbergerjev. Kaj bi se neki zgodilo s Slovencom, ako bi v Lipnici tako postopal? To ni težko uganiti, kaj? Slednjič se še mora opozoriti, da je vsak gospodar imel orožje. Vprašali bi, ali je imela ta gospoda orožne liste. Brez njih bi se morala kazniti.

Sv. Lenart pri Veliki nedelji. V zadnji številki „Slovenskega Gospodarja“ čitamo, da se pri nas namerava ustanoviti „Orel.“ Gotovo je kakemu bivšemu c. in kr. četovodju žal onih časov, ko je v vojni dobi vihtel svoj avstrijskono-birokratski bič stroge discipline, ali bolje povedano sekature, nad glavami njemu podložnih, posebno novincev. Svoje posebne zmožnosti hoče pokazati kot vaditelj Orlov. Blagor njemu v bodoče podrejenim! — Na drugi strani se očita tukajšnjemu izobraževalnemu društvu, da se je po preteku enega leta srečno razvilo v liberalno strankarsko podjetje. Gospodine dopisnik le po časi; pišite rajši, da je društvo ves čas svojega delovanja premalo klerikalno. Premalo vam

je, ker ima knjige iz Katoliške bukvarne, Mohorjeve družbe in drugih sličnih podjetij. Tudi vam je premalo, ker so se do sedaj uprizarjale igre kovane po katoliškem receptu. Mlačni so res ti društveniki, ne bi jim sicer škodovalo po njihovim nadstrankarstvu vsaj nekoliko narodno naprednega duha, tako pa konstatiram neodkrit privesek klerikalcev. Učiteljstvo si pa ne bo pritrgalo pri svojih dohodkih in žrtvovalo za vašo stranko v zahvalo za to, ker mu kradete ugled. —

Požar. Dne 31. maja t. l. popoldne je nastal v gospodarskem poslopu posestnika Franca Bedenika v Nadolah ogenj. Uničen je škedenj, govejski in svinjski hlev, shramba za žito, gospodarska oprava, krma itd. Zgorelo je tudi 1 štiri tedne staro teletce. Škoda znaša približno 35000 K. Zavarovano ni bilo. Požar je povzročila 5 letna hčerka omenjenega posestnika, ki se je z vžigalicami v bližini škendja igrala.

Utonila je dne 15. junija popoldne v otoku Studenčnica po lastni neprevidnosti 9 let stara Marija Pernek, hčerka gostačke Marije Pernek na Bregu pri Ptuj.

Smrtna nesreča vsled utoitve v Podvincih. Dne 23. junija padel je 78 let stari vžitkar Mihael Hentak iz Podvinc po nesreči doma v studenec in utonil.

Požar. Dne 12. t. m. opoldan je izbruhnil v škednju posestnice Neže Dobič v Mihovcih, občine Cirkovec ogenj. Zgorelo je omenjeno gospodarsko poslopje in v taistem se nahajajoča oprava, škoda se ceni na 6000 kron. Zavarovano pa je bilo za 540 kron. Požar je povzročil 5 letni sin železničarja Jožefa Medved-a, ki se je igral z vžigalicami v škednju.

Politične vesti.

Vsesokolski zlet v Pragi. Koncem junija se je vršil v Pragi vsesokolski zlet. Čehi so ga priredili prvi po svetovni vojni. In to po vsej pravici! Na Češkem je vzklila sokolska misel, odkoder se je širila med druge Slované, med Čehi se je sokolska misel najbolj razširila in razvila, pri Čehih je imela v svetovni vojni največji, da odločilni pomen. Zato ni čuda, da je navdušenje za Sokolstvo prav pri Čehih toliko. Sokoli so prava, zanesljiva narodna garda, cvet naroda v telesnem in duševnem oziru. Tu so pokazali, kaj premorejo, kaj se da doseči z vstrajnim, smotnim delom. Nastopilo je na tisoče in tisoče Sokolov, moških in ženskih, mladine in odrastlih. Iz daljne Amerike so prihiteli tisoči rojakov v domovino k tej slavnosti. Zanima se za to slavnost ves kulturni svet, ki ni sovražen Čehom in Slovanom. Tudi naša Jugoslavija se je udeležila tega zleta. Poseben vlak je pripeljal zastopstvo v Prago, kjer so bili navdušeno sprejeti, saj so za Čehi Jugoslavlani najboljši Sokoli. Udeležila se je zleta naša vlada, belgrajska je poslala dva ministra, pokrajinske pa svoje zastopnike.

Društvene vesti.

Podružnica kmetijske družbe za Slovenijo v Ptuj ima v nedeljo, dne 18. julija t. l. ob 9. uri predpoldnem svoj občni zbor v dvorani pri g. Zupančičevi. Ker bo na tem občnem zboru volitev odposlancev za družbeni občni zbor v Ljubljani, nadalje določitev predlogov za ta občni zbor in pa predavanje g. strokovnega učitelja Priola o sadjarstvu, vabi vse člane k obilni udeležbi odbor.

Društvo za mladinsko skrb in zaščito dece za sodni okraj ptujski naznanja, da se na 8. julij 1920 ob 20. uri zvečer določeno predavanje v mestni dvorani ne vrši.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Ptuj se je regentu poklonila v Mariboru. V deputaciji so bile predsednica društva gospa Vida dr. Horvatova, podpredsednica Marija Senčarjeva in tajnica gospa Emica dr. Gosakova. Gospa dr. Horvatova je kraljeviča pozdravila z besedami: „Prinašam

udane poklone in pozdrave od vseh članic.“ Kraljevič Aleksander se je ljubeznjivo zahvalil in se živahno zanimal, koliko članic šteje društvo in kako dolgo že obstoja, ter še pridjal, da mu je znano, kje je Ptuj.

Književnost.

Miguel Cervantes, Tri novele. Iz španščine preložil dr. Ivo Šorli. V Ljubljani 1920. Izdala in založila Tiskovna zadruga. Prevodna knjižnica 3 knjiga. Cena broš. K 10.—, vez. K 16.—, po pošti K 180 več. Avtor nesmrtnega „Don Kuixota“ je tudi med početniki španske novele. Izmed njegovih takozvanih vzornih novel je izbral dr. Šorli troje za Cervantesa in za njegovo dobo posebno značilnih. „Prevara z ženitvijo“ nam pripoveduje prastaro in vedno novo zgodbo o ženinu, ki išče „dobro partijo“, pa se ujame v lastno zanjko. Polna romantičnih zapletljajev je novela „Moč krvi“, in prav v duhu časa nam slika tretja izborna organizirano bratovščino vagabundov in tatov. Prevodu je dodal prelagatelj informativen članek o Cervantesu. Knjiga se naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica 6.

Pravila o lepem vedenju. Za učence ljudskih in meščanskih šol sestavil in izdal A. Kosi. (Založil izdajatelj A. Kosi, šolski ravnatelj v Središču ob Dravi.) Natisnila Medjimurska tiskarna v Čakovcu. Cena 1 K 50 v. Ker pripravlja šola za življenje, zato je njena dolžnost, da navaja mladino k vsemu, kar ji bode v poznejši dobi v javnem življenju koristilo. Med drugim je njena dolžnost tudi, da seznani učence z glavnimi pravili lepega in dostojnega vedenja. Učiteljstvo sicer dela to pri pouku ter opozarja mladino na veliko važnost prikupnega vedenja z ljudmi o raznih prilikah, toda splošnega navodila ali kažipota ljudska šola v Slovencih do sedaj še ni imela. Temu nedostatku je skušal od pomoči A. Kosi z zgoraj navedeno brošurico, katero s tem priporočamo učiteljem in učencem ljudskih in meščanskih šol pa tudi staršem šoloobveznih otrok.

Razno.

Falska elektrarna je dobila material za napeljavo električnega toka v Maribor, Ptuj in Celje. Čim bo pospravljena žetev, se prične z delom.

Nova železnična postaja na Hajdini pri Ptuj bo otvorjena dne 1. julija. Mnogoletni boj za to postaje je odločen nam Hajdinčanom in sosedom Haložanom v čast in veliko korist.

Listnica uredništva.

Sklep vsake številke je v sredo opoldne.

Kar pride pozneje, ne more iziti in se objavi v prihodnji številki. Izostalo nam je več gradiva, pa pomagati si ne moremo.

Primarij kirurg. oddelka obče javne bolnice
v PTUJU

Dr. A. Rebula

strokovni zdravnik za kirurgijo in dolgoletni ravnatelj bolnic ordinira vsak dan od 11. do 12. ure predpoldne začasno v ptujski bolnici v pritličje desno.

Kuharica,

katera tudi druge domače dela opravlja, se takoj sprejme pri oskrbništvu Trakoščan, pošta Bednja.

Dve viničarski družini

z več delavskimi močmi se pod dobrimi pogoji takoj sprejmeta pri g. Osterbergerju v Ptuj. Vpraša se vsako nedeljo dopoldan.

Gostilna

z zidano hišo, zraven kegljišče in 2 vrta, 10 minut od Maribora se takoj proda. Naslov pove uprava „Ptujkega lista.“

Tračnice

za ozkotirno železnico, tudi v manjših količinah in sploh železje kupi JUGOSLOVANSKO INŽEN. PODJETJE Maribor, Vitrinjska ulica 30.

Prva jugoslovanska tovarna za usnje in čevlje
NA BREGU PRI PTUJU
SPREJME

Več USNJARJEV

oz. drugih delavcev.

☞ Zglasiti se v tovarni na BREGU. ☞

Učenec

pošten in zanesljiv, z dobrimi šolskimi izpričevali se sprejme pri g. Alojzu Majcenu, kleparskem mojstru v Ptuj.

Najboljši zaslužek

je, ako si nabavite blago po nizki ceni. „Pri tvrdki Franjo Nedog v Ptuj“

SE DOBI

Cigaretni papir: Ottomann Patent 100 kom. 170 K. Golub „ „ „ 155 K.

Velika zaloga cigaretnih stročnic: Abadie, Jacobi Ant., Higeya, Adria, Kohinor, Amber, Tuf, Cairo in Fatme.

Malo posestvo

blizu Ptuja z nekaj zemlje se takoj vzame v najem. Več pove uprava „Ptujkega lista.“

Naročba.

Komur smo dozdaj pošiljali list, pa si ga ne misli naročiti, prosimo, naj nam ga vrne, ker ga sicer smatramo za naročnika.

Miši - podgane - stenice - ščurki

in vsa golazen mora poginiti, ako porabljaate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim K 10.—, za podgane in miši K 10.—, za ščurke 10 K; posebno močna vrsta K 20.— posebno močna tinktura za stenice 10 K; uničevalec moljev 10 K; prašek proti ušem v obleki in perilu, proti ušem pri perutnini 6 in 10 K; prašek proti mrčesu 6 in 12 K; mazilo proti ušem pri ljudeh 5 in 10 K; mazilo za uši pri živini 6 in 10 K; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) K 10.—, prašek proti mravljam 10 K, mazilo proti garjam 10 K.

Pošilja po povzetju Zavod za eksport M. Jünker, Zagreb 112, Petrinjska ulica 3.

Pekarijo

iščem v najem. — Cenjene ponudbe na Otto Arsen-schek, Rokov hrib, Šmarje pri Jelšah.

Proda se preša za 5 hl, gozdni mečkanec in 6 sedov od 40—100 litrov. Kje, pove uprava „Ptujkega lista.“

PIROL

je iskušano ubranljivo sredstvo proti svinjskim boleznim. 1 steklenica stane 8 K. Dobi se pri Magdalenski lekarni v Mariboru.

Ekspozitura Ljubljanske kreditne banke v Ptuj.

Delniška glavica in rezerve okroglo K 50,000.000.—

CENTRALA V LJUBLJANI.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in v Borovljah.

Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun s 3½% brez odpovedi, proti 3 mesečni odpovedi s 3¾% čistih.

Daje trgovske in aprovizacijske kredite. Izvršuje vse bančne transakcije.